

Samlende pladser

Social organisation og kommunikation i bronzealderen

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev havde i perioden 2012-2015 muligheden for at undersøge fænomenet "samlingspladser i bronzealderen" nærmere. Takket være fondsstøtte fra VELUX FONDEN var det muligt at datere 124 prøver fra et kogestensgrubefelt, og dette materiale viste sig at åbne op for interessante aspekter af bronzealderens sociale strukturer. Analysen af et område ved Aabenraa, der tolkes som samlingsplads viser, at den må have haft betydning for de omliggende bopladser gennem længere tid. Kort fortalt er teorien, at den blev frekventeret af beboerne fra de bopladser, der har ligget op til 30 km væk fra. Det er tanker om mobilitet i bronzealderen, der har ført til modellen om den centralt beliggende samlingsplads (se afsnit: Mobilitet).

De mange C14-analyser af kogestensgruberne fra feltet har vist, at samlingspladsen har været brugt kontinuerligt igennem en 1000-årig periode (Kruse & Matthes i tryk). Også andre aspekter viser, at der har været sammenhæng og kommunikation mellem bebyggelserne, eksempelvis fællestræk i huskonstruktioner eller den materielle kultur. Disse delaspekter er for omfattende til at blive præsenteret for nærværende. I denne artikel vil fokus være på kogestensgrubefelter, der tilsyneladende er anlagt uden nogen form for systematik, dels fordi det er den slags felter, der kendes flest af fra Sønderjylland, og dels fordi denne kategori er overset i litteraturen.